

Predgovor

Maja Mezgec

*Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta
maja.mezgec@pef.upr.si*

Alenka Andrejašič

*Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta
alenka.andrejasic@upr.si*

Sonja Rutar

*Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta
sonja.rutar@pef.upr.si*

Koncept in vsebina monografije, ki vstopa med bralce, sta se razvijala celo desetletje, od leta 2010, ko smo na Pedagoški fakulteti Univerze na Primorskem začeli organizirati in izvajati usposabljanja s področja visokošolske didaktike. Opravljeno pedagoško-andragoško usposabljanje je v skladu z »Merili za izvolitve v nazive Univerze na Primorskem« pogojev za izvolitev v naziv visokošolski učitelj oziroma za drugo izvolitev v naziv asistent.

Ravno zaradi kontinuiranega razvoja visokošolske didaktike na Univerzi na Primorskem vsebina in struktura monografije prej ne bi mogli dosegati sedanjih vsebinske bogatosti. Avtorji monografije so namreč izvajalci usposabljanj in mnogi tudi njihovi udeleženci, ki so začeli razvijati pedagoške pristope na svojih članicah in, kar je še najpomembnejše, na svojih področjih. Spodbudo za pripravo pisnih prispevkov, ki bodo lahko predstavljali izhodišče in oporo pri razvoju visokošolske didaktike v prihodnosti, je zagotovil projekt Inovativno učenje in poučevanje za kakovostne kariere diplomantov in odlično visoko šolstvo (INOUP), v okviru katerega je bila pripravljena monografija. Projekt se izvaja v letih 2018–2022 v sodelovanju projektnih partnerjev Univerze na Primorskem, Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru ter Fakultete za informacijske študije Novo mesto, sofinancirata pa ga Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Pri pripravi monografije s področja visokošolske didaktike smo se zavedali, da le-ta ne more obravnavati zgolj splošno pedagoške, didaktične in psihološke vsebine, pač pa mora vključevati tudi umeščenost visokošolskega izobraževanja v najširši družbeni kontekst.

Avtorji v svojih prispevkih nagovarjajo z vsebinami in s temami, ki se jim na podlagi teoretskih premislekov, razprav, izzivov in rešitev ter izkušenj pri

izvajanju usposabljanj s področja visokošolske didaktike, zdijo najpomembnejše. In tako se je, na povsem naraven način, razvila struktura monografije, ki predstavlja zaokrožene vsebinske sklope, ki odsevajo strukturne in procesne vidike visokošolskega izobraževanja.

V prvem delu monografije so predstavljeni temeljni razmisleki o vlogi visokošolskega izobraževanja ter profesionalnega razvoja visokošolskih učiteljev, konceptualizaciji na študenta osredinjenega poučevanja, dialoški metodi kot osrednji metodi izmenjave in razvoja pomenov, različnih paradigmah vlog učitelja in študenta v študijskem procesu, pristopih in dilemah na področju spremljanja in ocenjevanja znanja, inkluziji študentov s posebnimi potrebami, pomenu mentorja in mentorstva pri razvoju študenta in kariernega razvoja ter izzivih odpiranja visokošolskega izobraževanja, ki se vsebinsko povezujejo tudi z izobraževanjem na daljavo v visokem šolstvu v obdobju epidemije covida-19.

V drugem delu monografije pa se prispevki osredotočajo na didaktične razmisleke in dileme v visokem šolstvu, z integriranjem različnih področij – humanistike, naravoslovja, zdravstva, izobraževanja, poslovnih ved, matematike ter uporabe družbenih omrežij v študijskem procesu.

Monografija tako omogoča vpogled v teoretična in aplikativna izhodišča, inovativne pristope pa tudi kritične razprave, ki jih je vredno odpirati ravno zato, da nas raziskovalna zanesenost in posvečenost področju, ki ga preučujemo in poučujemo, ne odvrne od dejstva, da bomo morali stalno iskati odgovor na vprašanja: kaj je univerza, kakšno je njeno mesto v družbi, kakšno mesto ima izobraževanje na univerzi in kako se povezuje z raziskovanjem. Šele takrat, ko bomo pripravljeni stalno in znova odpirati raznolike teme ter probleme, bomo vsaj z delnimi odgovori na temeljna vprašanja zmogli razvijati ustrezne poti do skupnega razvoja kakovostnega znanja.

Urednice monografije se zahvaljujemo avtorjem in kolegom, ki so na kakršen koli način prispevali k pripravi in izdaji monografije. V tem procesu smo razmišljali in delovali interdisciplinarno ter povezano – tako, kot je značilno za raziskovalno in učečo se skupnost – Univerzo.